

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Hany Veberové a soudců JUDr. Jitky Hroudové a Mgr. Marka Bedřicha v právní věci

žalobce: **INVEST DEVELOPMENT CORPORATION, spol. s r. o.,**
IČ 48029785, sídlem Havelská 25, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**
sídlem Masarykova 427/31, 602 00 Brno

žaloba proti rozhodnutí spr. orgánu ze dne 29. 05. 2019, č. j. X

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se u Městského soudu v Praze domáhal svou žalobou zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí vydaného žalovaným, jímž bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Finančního úřadu pro hlavní město Prahu, územního pracoviště pro Prahu 1 (dále jen „správce daně“) ze dne 20. 11. 2018, č. j. X, kterým bylo rozhodnuto o uložení pokuty žalobci za nepodání kontrolního hlášení v náhradní lhůtě ve výši 50 000 Kč dle §

101h odst. 1 písm. d) zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění účinném pro rozhodné období (dále jen „zákon o DPH“).

2. Žalobce v podané žalobě uvedl, že v případě rozhodování o přestupku je vždy relevantní otázka zavinění, kterým se správní orgán vůbec nezabýval a zatížil tak řízení nezhojitelnou vadou. Správní orgán se měl při svém rozhodování řídit zásadami in dubio pro reo, případně in dubio mitius. Žalobce předložil správnímu orgánu důkaz zprávou poskytovatele internetu, že dochází k vadám přenosu datových zpráv. Žalobce tím prokazoval, že se přestupku nedopustil a neměl by být pokutován. Žalobce tak doložil správnímu orgánu, že k vadě došlo bez jeho zavinění, selháním technického prostředku. Správní orgán se měl tímto důkazem zabývat a měl tento důkaz vzít v úvahu.
3. Správní orgán se sám od sebe zabýval, zda lze prominout žalobci pokutu, avšak dle žalobce nebylo možné v tomto smyslu věc posuzovat, jelikož nebyly splněny zákonné podmínky, neboť všechny podmínky pro prominutí pokuty vyžadují zavinění a k tomu musí přistoupit omluvitelný argument. Žalobce proto nepodal žádost o prominutí pokuty, ale podal odvolání, kterým prvostupňové rozhodnutí napadl z důvodu, že se ničeho nedopustil.
4. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě navrhl žalobu zamítnout a stejně jako v napadeném rozhodnutí uvedl, že účinná právní úprava neumožňuje správci daně správní úvahou ovlivnit, zda či v jaké výši bude pokuta dle § 101h odst. 1 písm. d) zákona o DPH platebním výměrem uložena. Rozhodnutí správce daně o uložení pokuty má toliko deklaratorní charakter. Otázka zavinění je tak pro vznik pokuty nerozhodná. Žalovaný na podporu své argumentace odkázal na rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 24. 8. 2018, č. j. 57 Af 24/2017 - 53 a na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 11. 2018, č. j. 1 Afs 206/2018 - 27. Námitku žalobce, že žalovaný při svém rozhodování vůbec nezohlednil žalobcem předloženou zprávu poskytovatele internetu o častých výpadech, označil žalovaný za nedůvodnou, jelikož k posouzení individuálních příčin slouží řízení o prominutí daně, resp. příslušenství daně a nikoliv řízení o uložení pokuty. O nedůvodnosti vznesených námitek svědčí dle žalovaného rovněž skutečnost, že odpovědnost za přestupek právnických osob je koncipována jako odpovědnost objektivní a zavinění se tedy nezkoumá. Nepodání kontrolního hlášení není přestupkem, ale jedná se o jiný správní delikt, avšak závěry o objektivní odpovědnosti jsou použitelné i na tyto správní delikty. K tomu odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 1. 2004, č. j. 3 As 3/2003-38. Žalovaný dále uvedl, že pokud by žalobce na výzvu reagoval ve stanovené lhůtě, vznikla by mu pokuta pouze ve výši 10 000 Kč. K zásadám in dubio pro reo, případně in dubio mitius, žalovaný odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 4. 2018, č. j. 1 Afs 225/2017 - 37.
5. Žalobce následně soudu zaslal repliku, v rámci které uvedl, že v odvolacím řízení vyvrací své zavinění a bylo třeba se zaměřit nejen na zavinění v obecné rovině, ale zejména na důvod a hlavně podstatu předloženého důkazu, který podporuje tvrzení žalobce, že žalobce odeslal kontrolní hlášení, avšak toto kontrolní hlášení nedošlo žalovanému vlivem selhání technického prostředku. Žalovaný měl uplatnit princip zásady in dubio pro reo, případně in dubio mitius, neboť žalobce tvrdí, že splnil svou povinnost dle zákona a že pouze došlo k selhání technického prostředku. Je nevyvratitelným faktem, že může selhat elektronické doručení z nejrůznějších důvodů, a to i z důvodu selhání technického prostředku, kterým je v tomto případě internetová datová schránka. Jak žalobce doložil, internetoví provozovatelé obecně připouští selhání systému s následkem nedoručení odeslaného

elektronického souboru datovými schránkami a navíc je zde prokázáno, že žalobce má problémový přenos internetu, protože je v komplikované lokalitě. V takovém případě je tedy nutné postupovat v zájmu spravedlnosti a takovou eventualitou je třeba se vážně zabývat. Žalobce napadl původní rozhodnutí odvoláním, že odeslal kontrolní hlášení a dokládá tuto skutečnost důkazem, kterým se žalovaný vůbec nezabýval, ačkoliv se takovým důkazem zabývat měl, když se jedná o důkaz o skutečnosti, zda žalobce kontrolní hlášení odeslal. A pokud by se žalovaný uvedeným důkazem zabýval, dospěl by jistě k závěru, že jsou zde pochybnosti o odeslání kontrolního hlášení žalobcem. Žalobce posléze zaslal soudu doplnění svého vyjádření, v němž uvedl, že ustanovení, která se týkají kontrolního hlášení, jsou protiústavní a žalobce proto nemohl být pokutován.

6. Ze správního spisu předloženého žalovaným správním orgánem zjistil soud následující, pro rozhodnutí ve věci samé, podstatné skutečnosti:
7. Dne 8. 11. 2018 byla žalobci doručena výzva správce daně, č. j. 8253877/18/2001-52521-109275, k podání kontrolního hlášení za září 2018 v náhradní lhůtě 5 dnů ode dne oznámení této výzvy. Správce daně ve výzvě uvedl, že na základě porovnání údajů o dodavatelsko-odběratelských transakcích vykázaných v kontrolních hlášeních plátců za výše uvedené období zaznamenal v oddílu B. 2. kontrolního hlášení jiného plátce záznam o přijatých zdanitelných plněních od žalobce, a proto správce daně vyzval žalobce k podání kontrolního hlášení v náhradní lhůtě 5 dnů, jelikož toto kontrolní hlášení dosud nebylo podáno, ačkoliv zákonná lhůta pro jeho podání uplynula již dne 25. 10. 2018. Žalobce kontrolní hlášení podal dne 23. 11. 2018. Správce daně následně vydal platební výměr na pokutu ve výši 50 000 Kč dle § 101h odst. 1 písm. d) zákona o DPH za nepodání kontrolního hlášení ani v náhradní lhůtě za období září 2018. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, v rámci něhož namítal, že splnil povinnost podat kontrolní hlášení za září, a to nejpozději ke dni 25. 10. 2018. Pokud kontrolní hlášení správce daně neobdržel, stalo se tak s největší pravděpodobností z důvodu výpadku internetu. Žalobce doplnil, že opětovně podal kontrolní hlášení dne 23. 11. 2018 a nebyl tak ohrožen veřejný zájem na výběru daně. Žalobce své povinnosti plátce daně neporušil. Dále navrhl odložení splatnosti pokuty, neboť výše této pokuty je v současné době pro žalobce likvidační. V reakci na toto odvolání správce daně vydal výzvu k odstranění vad odvolání, a to označení důkazních prostředků k tvrzením o skutkovém stavu, která jsou uvedena v odvolání. Na základě této výzvy zaslal žalobce správci daně e-mailovou korespondenci s poskytovatelem internetu a uvedl, že neodeslání kontrolního hlášení bylo způsobeno technickými prostředky pro přenos datové zprávy. Žalobce následně zaslal správci daně žádost o sdělení stavu odvolacího řízení, v rámci které uvedl, že mu bylo doručeno zamítavé rozhodnutí o prominutí pokuty, ačkoliv žádnou žádost nepodal, jelikož neměl důvod podávat žádost o prominutí pokuty, jestliže nepochybil.
8. Nad rámec uvedeného soud dodává, že ze správního spisu rovněž vyplývá, že správce daně rozhodnutím ze dne 11. 2. 2019, č. j. X, zamítl žádost žalobce o prominutí pokuty za nepodání kontrolního hlášení za září 2018, neboť žalobce porušil závažně daňové předpisy.
9. O odvolání rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím tak, že odvolání zamítl a prvostupňového rozhodnutí správce daně potvrdil. V odůvodnění tohoto rozhodnutí uvedl, že vzhledem k tomu, že pokuta dle § 101h odst. 1 zákona o DPH je koncipována jako sankce vznikající ze zákona, má rozhodnutí o uložení této pokuty deklaratorní charakter. Správce daně nemá žádný prostor pro správní uvážení. Skutečnost, že k doručení kontrolního hlášení nedošlo z důvodu častých výpadků internetu, není

relevantní. V posuzovaném případě byly naplněny zákonné podmínky uvedené v § 101h odst. 1 písm. d) zákona o DPH, a proto je bezpředmětné i předložené vyjádření poskytovatele internetu. Nelze pak přisvědčit závěru žalobce, že nebyl ohrožen veřejný zájem, jelikož správa daně představuje postup, jehož cílem je správné zjištění a stanovení daní a zabezpečení jejich úhrady a základem pro toto správné zjištění a stanovení daně je daňové přiznání, hlášení nebo vyúčtování. Kontrolní hlášení je potom speciálním daňovým tvrzením, z čehož vyplývá, že pokud žalobce kontrolní hlášení v zákonem stanovené lhůtě nepodal, veřejný zájem na správném zjištění a stanovení daně ohrozil.

10. K námitce žalobce, že si plní řádně své povinnosti spočívající v podávání kontrolního hlášení, žalovaný uvedl, že tato skutečnost se nezakládá na pravdě, jelikož ze spisového materiálu bylo zjištěno, že žalobce podává opakovaně kontrolní hlášení po lhůtě. K odložení splatnosti pokuty žalovaný uvedl, že touto se není potřeba zabývat, jelikož splatnost pokuty je ze zákona odložena až do nabytí právní moci rozhodnutí o odvolání. K námitkám žalobce stran převedení přeplatku žalovaný uvedl, že se jedná o námitku při placení daní a touto námitkou se tudíž nezabýval. K námitce žalobce, že nepodal žádost o prominutí pokuty, žalovaný uvedl, že správce daně posoudil žalobcem učiněné podání nesprávně jako žádost o prominutí pokuty, nicméně tato námitka je v rámci tohoto odvolacího řízení bezpředmětná. Žalovaný dále konstatoval, že k posouzení individuálních příčin, které vedly k nesplnění povinnosti podat kontrolní hlášení včas, slouží institut prominutí pokuty za nepodání kontrolního hlášení upravený v § 101k zákona o DPH. V případě žalobce neshledal správce daně naplnění podmínek pro prominutí pokuty.
11. Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán [§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“)] a vycházel přitom ze skutkového i právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Vzhledem k tomu, že žalobce vyjádřil svůj souhlas se zamýšleným postupem soudu rozhodnout ve věci samé bez nařízení ústního jednání a žalovaný se ve stanovené lhůtě k výzvě soudu nevyjádřil, Městský soud v Praze postupoval podle § 51 odst. 1 s. ř. s. a o podané žalobě rozhodl, aniž ústní jednání nařizoval.
12. Městský soud v Praze posoudil věc takto:
13. Dle § 101e odst. 1 a 3 zákona o DPH plátce, který je právnickou osobou, podává kontrolní hlášení za kalendářní měsíc, a to do 25 dnů po skončení kalendářního měsíce. Lhůty podle odstavců 1 a 2 nelze prodloužit.
14. Dle § 101h odst. 1 písm. d) zákona o DPH pokud plátce nepodá kontrolní hlášení ve stanovené lhůtě, vzniká mu povinnost uhradit pokutu ve výši 50 000 Kč, pokud jej nepodá ani v náhradní lhůtě.
15. Podle § 101h odst. 4 zákona o DPH o povinnosti platit pokutu podle odstavce 1 rozhodne správce daně platebním výměrem a současně ji předepíše do evidence daně z přidané hodnoty.
16. Žalobce v podané žalobě namítl, že k nedoručení předmětného kontrolního hlášení došlo z důvodu selhání technického prostředku bez zavinění jakékoliv osoby. Žalobce přitom toto selhání nemohl nikterak ovlivnit, ani takovou vadu předvídat, a proto by neměl být pokutován. Zároveň zdůraznil, že správní orgány nevzaly v potaz uvedenou skutečnost, ani vyjádření poskytovatele internetu, že dochází k vadám přenosu datových zpráv.

17. Soud předně uvádí, že ústavností § 101h zákona o DPH se zabýval Ústavní soud v nálezu ze dne 6. 12. 2016, sp. zn. Pl. ÚS 32/15, v jehož bodě 77 uvedl: „*Ohledně navrhovateli namítaného neústavního deficitu sankcí spojených s porušením povinností vztahujících se ke kontrolnímu hlášení je v prvé řadě nutno poukázat na v mezidobí přijatou právní úpravu s účinností od 29. 7. 2016. Nová ustanovení § 101j a 101k zákona o dani z přidané hodnoty byla do zákona vložena již zmíněným zákonem č. 243/2016 Sb. První z nich stanoví, že povinnost uhradit pokutu za dodatečné podání kontrolního hlášení bez výzvy správce daně nevzniká, pokud v daném kalendářním roce nedošlo u plátce k jinému prodlení při podání kontrolního hlášení. Druhé ustanovení umožňuje správci daně zcela nebo zčásti prominout pokutu, jestliže k nepodání kontrolního hlášení došlo z důvodu, který lze s přihlédnutím k okolnostem daného případu ospravedlnit, a to aniž by byl vázán návrhem plátce. Odtud je zřejmé, že hlavní důvody, pro které navrhovatelé pokládají ustanovení § 101h zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění zákona č. 360/2014 Sb., za protiústavní, tedy fixní sankce bez možnosti jejich prominutí nebo modifikace a s nimi spojená nemožnost správního orgánu individuálně věc posoudit a pokutu moderovat, byly touto novelizací odstraněny. Jediné pokuty, na něž se zmíněné instituty vyloučení vzniku a prominutí pokuty nevztahují, jsou nyní pokuty ukládané správcem daně ve výši do 50 000 Kč plátcům, kteří na základě výzvy správce daně k odstranění pochybností nezmění nebo nedoplní nesprávné nebo neúplné údaje ani prostřednictvím následného kontrolního hlášení; a dále pokuty ve výši do 500 000 Kč ukládané tomu, kdo nesplněním povinnosti související s kontrolním hlášením závažně ztěžuje nebo maří správu daní. Z koncepce těchto peněžitých sankcí však vyplývá, že jejich uložení předchází jiné delikt ní jednání plátce či nedostatky v plnění jeho povinností. Navíc se na tyto sankce vztahuje ustanovení § 101h odst. 6 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění zákona č. 360/2014 Sb., dle kterého při stanovení výše těchto pokut dbá správce daně na to, aby pokuta nebyla v hrubém poměru k významu porušené povinnosti a k závažnosti následku pro správu daní; přitom přihlídně zejména k míře součinnosti ze strany plátce. I u těchto sankcí tedy zákon předvídá možnost jejich modera ce při zvážení všech okolností vytyká ného porušení povinností ze strany plátce správcem daně. Ústavní soud proto nedospěl k závěru o neústavnosti sankčního mechanismu upraveného ustanovením § 101h zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění zákona č. 360/2014 Sb.*“
18. Ze závěrů, ke kterým dospěl Ústavní soud ve shora uvedeném nálezu, vyplývá, že ustanovení § 101h odst. 1 zákona o DPH nelze považovat za neústavní a případné individuální okolnosti toho kterého případu lze zohlednit teprve v řízení o prominutí pokuty (shodně viz rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 31. 5. 2018, č. j. 57 Af 23/2017 - 51). Pokud tedy plátce nepodá kontrolní hlášení ani na základě výzvy správce daně k podání kontrolního hlášení v náhradní lhůtě, nemůže správce daně na základě ustanovení § 101h odst. 1 zákona o DPH rozhodnout jinak, než uložit pokutu ve výši 50 000 Kč. Tato pokuta je tedy koncipována jako sankce vznikající ze zákona (ex lege).
19. V posuzovaném případě byly naplněny podmínky nezbytné pro vznik povinnosti žalobce uhradit pokutu podle předmětného ustanovení, neboť z obsahu správního spisu jednoznačně plyne, že žalobce podal kontrolní hlášení až po výzvě správce daně, a rovněž po uplynutí náhradní lhůty. Pro aplikaci zásady in dubio pro reo, které se žalobce dovolával, tak nebylo v této věci prostoru, neboť skutkový stav byl náležitě zjištěn. Jelikož je pak pokutu podle § 101h odst. 1 zákona o DPH nutno uložit bez ohledu na okolnosti, které žalobci řádné podání kontrolního hlášení znemožnily, není důvodná námitka žalobce stran selhání technického prostředku, kvůli kterému dle tvrzení žalobce nedošlo v řádném termínu (tj. do 25. 10. 2018) k doručení kontrolního hlášení za měsíc září 2018 správci

daně. Správní orgány nemohly v řízení o udělení pokuty k této skutečnosti, jakož i k předložené e-mailové korespondenci s poskytovatelem internetu přihlížet. Soud považuje za nutné zdůraznit, že žalobce ani netvrdil, že by nedoručení kontrolního hlášení bylo způsobeno technickou závadou na straně správce daně (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 6. 2019, č. j. 10 Ads 90/2019-31).

20. Soud dále pro úplnost uvádí, že souhlasí s žalovaným, že ustanovení § 101h odst. 1 zákona o DPH neumožňuje dvojí výklad, není neurčité a jednoznačně stanovuje následky za porušení povinnosti související s kontrolním hlášením, a tedy aplikace zásady in dubio mitius nepřipadá v úvahu, neboť použití této zásady předpokládá existenci více (nejméně dvou) rovnocenně obhajitelných výkladů konkrétního ustanovení právního předpisu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2014, č. j. 9 Afs 63/2013-84). To však v posuzované věci není splněno.
21. Na základě shora uvedeného soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
22. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měl plný úspěch žalovaný, avšak žalovanému v řízení žádné náklady nad rámec jeho běžných činností nevznikly. Soud proto rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 15. září 2020

JUDr. Hana Veberová v. r.
předsedkyně senátu